

læse den vil finde alle de fornødne Data, som tjene til at bevise, at Staten ikke har ydet nogen Erstatning, eller at den, hvis der er ydet en saadan, er ydet for en Ret, som er bortfaldet i samme Dieblif, Fæstningen nedlægges. Den første af de Bestemmelser, til hvilke man gjerne thyr tilbage, skal jeg nu tillade mig at oplæse, ligesom jeg skal ubede mig den ærede Formands Tilladelse til at oplæse enkelte Brudstykker, som jeg senere kommer til. Det er en kongelig Resolution af Ake Juni 1661, stilet til Otto Pomisch og Axel Urup, og den lyder saaledes: „Efter som Vi ikke tilfinds er, nogen Huse eller Baaninger at ville have bestaaende nær under Fæstningen, at det kan være Fæstningen præjudiceerlig, men at al den Plads indenfor gammel Vesterport, saa og paa denne Side Søerne og indenfor Barton, herefter skal blive ubebygget, hvorimod Vi Ciermændene, som nogen have eller anden Plads indenfor fornævnte District havt have, til Vederlag igjen ville forunde saameget paa den gamle Ladegaardsmark paa hin Side Søen, som de her indenfor, som forskrevet staaer, miste. Thi er Vores naadige Villie og Befaling, at I Enhver, som nogen Eiendom eller Plads haver indenfor fornævnte Steder, igjen udvise saa meget Jord og Plads paa fornævnte Ladegaardsmark, som nogenledes til Vederlag mod det, han her under Fæstningen mistet haver kan eragtes.“ Dette er altsaa den Erstatning, hvorom der er Tale. I 1661, da det var ønskeligt at holde et Velte aabent omkring Fæstningen, som efter de Svenskes Anfald paa Kjøbenhavn var sat i en vis Stand, har man ladet en Deel Eiendomsbesiddere anvise Grunde paa Ladegaardsmarken paa hin Side af Søerne til Erstatning for det Terrain under Fæstningen, som de mistede. Erstatningen bestod altsaa i, at man gav andre Grunde, som laae længere ude, og hvormed Cierne frit kunne tumle, men kun 21 Mar efter udkom Forordningen af 28de Januar 1682, som uden mindste Erstatning lagde Demarcationsindskrænkningen paa et Terrain, der ogsaa omfattede de Steder, hvor disse Ciere havde faaet nye Grunde anviste. Denne Forordning er et curieust gammelt Actstykke, idet den i al Korthed ordner en forfærdelig

Mængde Ting, og jeg skal tillade mig at oplæse en enkelt Paragraph af den, som her kommer i ifterringe Betragtning, nemlig § 10 i Forordningen angaaende Kjøbstæderne i Danmark, hvori det hedder: „Ingen Huse maa være eller bygges uden for Kjøbstædernes Begreb, især uden for Fæstningerne og fornemmeligen uden for Kjøbenhavn paa 2000 Alen nær Boldene (hvor ei heller maa fastes nogen Fiskepark eller Grøft); men alle skal flytte ind i Byen, undertagen de Huse, som ere paa den anden Side af Pehlinge Søen, og de, som tilhøre nogen Proprietair eller staae udi Fordebogen; dog at samme Huse sig fra al borgerlig Næring med Oltappen, Tjære, Salt eller deslige Handel og Høferie entholde.“ En Forordning, der samtidigt ordner Fæstningsværkernes Demarcationslinie og Næringsforholdene i Kjøbenhavns nærmeste Omegn, er altsaa det eneste egenlige Grundlag for den Demarcationslinie, som forelaa indtil 1852. Den udstrækker Indskrænkningen til samtlige Grunde, som i 1661 maatte være givne i Erstatning til Grundeierne, og dersom der virkelig da er givet nogen Erstatning, vil den i al Fald være tagen tilbage af Staten 21 Mar efter, saaledes at den ikke kan paabe-raaebes i dette Dieblif. I ethvert Tilfælde er det aabenbart, at en Erstatning paa den Tid, Fæstningen blev anlagt i 1661, i 1682, i 1770, eller endog i 1807, i Virkeligheden ikke har Nogetsom-helst at betyde, thi den Ret til at bygge, hvorom der nu tales som om noget meget Værdifuldt for disse Grundes Vedkommende, betød dengang ikke det Allermindste. Det erkjendes paa det Tydeligste i den Commissions Betænkning, som jeg flere Gange har nævnt, hvor det udtrykkelig siges, at Byggefriheden dengang var uden Værdi, idet de, der vilde bygge, hellere valgte Grunde indenfor Boldene, thi der var Plads nok. Selv i 1807 var Byggefriheden neppe mindre værdiløs; thi saalænge der er Plads nok i selve Byen, hvor den virkelige Færdsel rører sig, have store grundmurede Eiendomme paa Steder langt borte fra Færdselen ingen Værdi. Til hvad bleve nu disse Grunde i 1661, 1682 og 1807? Visstelig ikke til Baaningshuse; ja ikke engang til Haver, men simpeltthen til Kornmarker ogUGE, og jeg behøver ikke her at forklare, at Staten, uden at